

Natuurwerkgroep Boxtel

JAARVERSLAG

2019/2020

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	3
Knotploegen	4
Beheergroep Sparrenrijk	10
Werkgroep Heggenvlechten	16
Beheergroep Dommelbimd	19
Vogelwerkgroep	22
Florawerkgroep	26
Beheergroep Dommeldal	31
Poelenwerkgroep	33

Coördinatoren werkgroepen

Poelenwerkgroep	Marie José Meertens 073 551 86 20
Vogelwerkgroep	Ad Sleenhof 0411 685546
Florawerkgroep	Joost van Rooij 0411 68 36 87
Paddenstoelenwerkgroep	
Bomenadviescommissie	José Poort 0411 67 47 40
Knotploegen	Hans Volmer 0411 67 46 31 Han Peeters 0411 67 48 72
Beheergroep Sparrenrijk	José Poort 0411 67 47 40 Han Peeters 0411 67 48 72
Beheergroep Dommeldal	Jos Klaasen 06 15 87 01 23
Beheergroep Dommelbimd	Sylvia van Gulik dommelbimd@gmail.com
Heggenleggersgroep	Frank de Bont 0411 67 84 06
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	Nico Landwehr Johan 0411 68 37 09

Omslagfoto:

Voorwoord van de voorzitter

Han Peeters

Beste natuurvrienden,
In dit jubileumjaar heeft het Coronavirus ons in de wielen gereden. Begin maart moesten we voortijdig onze werkzaamheden opschorten en ook nu nog weten we niet waar we aan toe zijn. Ook de festiviteiten voor het jubileum worden opgeschort. Wat de ontwikkelingen voor dit nieuwe seizoen zullen zijn kunnen we nu nog niet inschatten. Ik raad echter iedereen aan om goed te overdenken hoe de activiteiten die we normaal uitvoeren passen in je persoonlijke houding ten opzichte van deze vervelende situatie. Wat uw beslissing ook is het bestuur respecteert deze in ieder geval.

Ondanks het soms heel erg warme weer zullen velen van u een andere invulling van de vakantie hebben gegeven dan wellicht uw bedoeling is geweest. In ieder geval hoop ik dat u deze tijd schadevrij bent doorgekomen. Ons is niets bekend omtrent besmettingen van een of meerdere vrijwilligers.

Dit jaar is Helmuth Verlangen overleden. Helmuth was een man van de eerste uren van de WNLB en zeer gewaardeerd binnen de Sparrenrijkgroep waar hij vele jaren leiding aan heeft gegeven. Zijn adviezen waren ook altijd zeer welkom.

De periodieke bijeenkomsten met de gemeente en werkgroep uit Liempde die een goede start hebben gemaakt zijn door de Corona-omstandigheden ook opgeschort. Incidenteel is er, ook door werkgroepen, wel contact geweest met de gemeente.

Een terugkerende zorg is de aanwas van nieuwe, jongere, vrijwilligers. Deze tijd is weliswaar niet de meest ideale om contacten aan te gaan, maar nieuwe vrijwilligers voor de diverse werkgroepen zijn zeer welkom.

Wat het nieuwe seizoen zal brengen is nu nog niet te beoordelen. Gaan we wel of niet aan de slag, of gaan we werken in aangepaste manieren? We hopen dat de nabije toekomst meer duidelijkheid geeft hierover. We wensen u in ieder geval een goed jaar toe.

Met vriendelijke groet
Han Peeters
Voorzitter WNLB

Knotploegen

Han Peeters, Hans Volmer en José Poort

En de knotploegen... zij ploegden door...

Er is door beide wilgenknotters-ploegen weer hard gewerkt dit seizoen.

In totaal **15 keer**, op 14 verschillende plekken. Op 3 grote projecten 2 keer, en 2 kleine zijn nog extra door enkele mensen onderhanden genomen, tussen het al geplande werk door.

Bij elkaar **231 bomen**, supergroot en dik, normaal èn klein en dun, zijn afgewerkt, sommige als combi.

Zo hebben we afgelopen werkjaar **549 manuren** gemaakt met een gemiddelde aanwezigheid van **12,5 unieke vrijwilliger!** (Dat zijn 183 manmorgens in 15 keer!)

Toen kwam Corona... op het eind van het seizoen, begin maart. Een groot deel van de vrijwilligers zit in de kwetsbare leeftijdsgroep, met volop onzekerheid!

Dus moeten we **49 bomen** van 3 adressen **doorschuiven** naar seizoen 2020-2021.

Hoe we dat, liefst zonder Corona, het komende jaar kunnen inpassen zijn we aan het bekijken.

Een voorlopige planning is in de maak.

Waar zie je de resultaten?

Fiets maar eens een Corona-rondje, **Kraskras Knotwilg-Kijken!**

Op alfabet: Apollonpad/school Beemden, Bosrand 4, Geelders 2, 2x; Heult 18, 2x; Kapelweg 51, Korte Steeg 2, Molenstraat 52, Mijlstraat 143, Oude Boomgaard 6, 2x; Selissen 2 en 9, Parkeerplaats; Uilenbroek/Nergena 14, Velderswegje 1, Vorst/Brede Heide (achter Rabo)

Uilenbroek: ver sjouwwerk voor 10 zware jongens!

Voorbeeldige knotkop (breedte).

De voorbereidingen

Die begonnen al vroeg:

1. Bij coördinatorenvergaderingen van de WNLB, (4x per jaar), bleek dat er onduidelijkheden waren over contactpersonen en afspraken betreffende diverse zaken, door ambtenarenwissel bij de samenwerking van de gemeente Boxtel en St. Michielsgestel.
2. Op 10 juli 2019 vond er overleg plaats met nieuwe ambtenaren in het gemeentehuis van St. Michielsgestel en werden onder andere Knot- en Sparrenrijkszaken ingebracht door Han Peeters en Jose Poort. Nu:
Louise Mak is **algemeen aanspreek-contact** in plaats van Erik ter Heide,
Wim van Beusekom is **technisch beleidsmedewerker** v. Sparrenrijk,
Martijn van Dinther is nieuwe **ecoloog** opvolger van Hein Hoppenbrouwer,
Voor **praktische zaken**: na contact met Louise Mak,
is *Thijs Brouwers* de regelaar van knotwilgen b.v. Achterbergstraat e.a.
is *Robert vd Steen* praktisch inschakelbaar voor maaien van weijtje Sparrenrijk.
3. Eind september: seizoensplanning en afspraken maken met eigenaren door Hans, Han, José en Frans! Ook al was daarbij soms (af)spraakverwarring (met elkaar en met eigenaren!).
4. Oktober 2019: contacten met Brabants Landschap: Marjolein Jellema (nieuwe coördinator, opvolger van Emile Rijken) Veerle Fijnaut en Angela Huiden, over Natuurwerkdag van begin november en over de stronkentrekker. (zie bij Sparrenrijk).

5. 15-10-2019: knotploegvergadering als start van het werkseizoen. Er waren slechts 11 aanwezig (meestal “dubbelgangers” die in beide groepen zitten). Uitleg onder andere over de geplande knotrijen.

Ook de inbraak in de container, met hele grote gevolgen, kwam ter sprake en het nieuwe honk.

Zoals gewoonlijk gingen we met onze twee groepen op de laatste maandag van oktober en de eerste zaterdag van november weer van start: elke 3 weken!

We wilden wel onze handjes laten wapperen!

Het was een gevarieerd jaartje in allerlei opzichten

Het gereedschap was (di)vers!

Vol goede moed op stap met handgereedschap, bijltjes, driehoekzagen, klapzaagjes, diverse merken takkenscharen, oude heggescharen, pikhaken om takken uit de sloot te vissen, enkele nieuwe kettingzagen, ladders, bruggetjes, pylonen, veiligheidshesjes, handschoenen; met de gereedschapskar niet te vergeten en de auto die hem trok!

Verschillende eigenaren deden enthousiast mee met inzet van groter materieel om het werk lichter te maken, elke keer weer anders: een kar om op te staan zagen, of een verreiker/hoogwerker (Geelders 2, Frans in 't bakkie).

een jeep die de gereedschapskar de verre wei in trekt en de koffie brengt, een kar om takken op te laden en de wei uit te rijden, wat veel sjuwwerk lichter maakte, een vorkheftruck, een tractor voor het dikke hout, een versnipperaar (nadat we weg waren), een aanhanger om takken naar de gemeentelijke stort te brengen door de ene eigenaar voor de andere (ook al woonde die veel verder weg!), een shovel om takken van de weg af te schuiven.

Ook dat lukt veilig... omdat we zo op elkaar ingespeeld zijn!

Het weer was heel divers. (genoteerd door Hans, ONZE weerman)

- een zonnetje en 10 graden (oktober)
- een klein buitje tijdens de koffie, we hadden de taart toch nog niet op! (Natuur Werkdag november)
- droog weer net boven het vriespunt en droog weer: jezelf lekker warm werken!
- droog weer en een bleek zonnetje!
- regen vanaf begin december: na 3 kwartier al: schuilen achter geknotte wilgen valt niet mee.
De koffie was nog niet onderweg, dus gingen we maar gewoon door!
- uitstel door regen (dec.): later op modderig land is het moeilijk takken sjuwen! Koffie met een worstenbroodje van de waterbuffel-mozzorella-boer daarna was extra welkom!
- lekker vriesweer in januari
- zonnig en droog in februari
- de storm Ciara met Carnaval zorgde wel voor een nieuw te plannen morgen...
- en een graad of 8 en een zonnetje begin maart

Daarna... CORONA – STOP!

3 projecten met 49 bomen nemen we mee naar 2020-2021! HOE, dat zien we nog... samen.

Donker hout voor donkere dagen in de aanhanger van Hans

Jonge knotjes en bloemenrand (Van Dun)

De **bio-diversiteit** wordt groter. De eigenaren vertellen enthousiast over de nestelende zwaluwen, de braakballen die ze gevonden hebben, de roofvogel die ze hebben zien duiken op een muis, de bloemenstroken met vlinders en bijen die ze hebben aangelegd. en de plannen die ze nog hebben voor natuur op het bedrijf en hoe ze genieten van het buiten bezig zijn ... Net als wij.
Ze zien ons graag komen en geen wonder.

Ook de **verwerking van het hout** werd meer **divers**.

Gebruik als stook- of geriefhout voor de buurman, wigwam om in te spelen voor kinderen of om op te stoken, houtril voor biodiversiteit, hout dat tot pellets werd gemaakt voor de eigen stook, poters die opgehaald werden door een hovenier, hout voor de olifanten van de Beekse Bergen- en de Best Zoo, of werd met mate als voer voor de eigen paarden en koeien gebruikt, wilgentakken om een hutje of een bank te vlechten en dikkere stammetjes om paddestoelen op te kweken.

Buiten koffie, nog vóór de Corona-tijd.

De **Corona** zal ons doen **terugblikken** op het hier en nu en over onze leef-tijd en ver-jongeren.

We moeten nadenken over “op afstand” werken en koffie drinken, over gebruik van handschoenen en gereedschap, met extra aandacht en zorg voor elkaar.

Wie weet geeft het ons ook rust en tijd om “de natuur te lezen” met al haar samenhangen, met ons, knotters, (weliswaar op afstand) werkend als een potje met pieren of ijverig krioielende mieren, als onderdeelje van een Natuurlijk World Wide Web!

- Hovenier en plantenkenner Romke van de Kaa beschrijft in “De onderwereld van de tuin’ de grond als een spons met de worm als wegebouwer, die ruilhandel en samenwerking bevordert!
- Zweedse biologe Anne Sverdrup-Thygeson schrijft in ‘*Terra Insecta*’ columns, vol slimme insecten-trucjes, van samenwerking tot misleiding, over eten en gegeten worden, tot ‘plastic op het menu’ en biologische mimicry toe. (zie ook p p. 83 en 84: wilg)

Dit sluit weer aan bij ‘onze knotwilgen’, die wij niet allemaal tegelijk ‘kortwieken’ in een gebied waar we knotten: de wilg als “het belangrijkste voorjaarsontbijt voor hommels en bijen”.

Zo komt onze (wereld-) bal weer rond!

Beheergroep Sparrenrijk

Han Peeters en José Poort

Aflopen seizoenen hebben we 16 keer in Sparrenrijk gewerkt. 5 keer was er regen voorspeld, die al dan niet kwam. Verder lag vanaf begin maart het Sparrenrijkwerk stil door de Corona-stop: 3 donderdagmorgens werden afgelast.

In totaal is er in 16 x door gemiddeld 14 man, 225 manmorgens gewerkt x 3 uur = 675 uur gewerkt

Op 2 regendagen hebben 9 vrijwilligers nog 27 uur gewerkt aan enkele klussen.

De Sparrenrijkgroep heeft dus in 18 x 234 manmorgens = 702 uur (in 54 uur) wel besteed!

De sterren leken ons gunstig gezind

We startten op dinsdag 24 september met 13 man voor het uitgestelde uitje naar de sterrenwacht Halley (in Vinkel). 4 chauffeurs zagen er ook niet tegenop om naar deze onbekende duistere bestemming in het buitengebied af te reizen en door het pikke-donker terug.

We kregen een sterren-programma in 3 delen voorgeschoteld: Een duidelijk verhaal met beelden over het heelal met sterrenstelsel in het algemeen; de groep luisterde duidelijk geïnteresseerd en stelde enthousiast nog vele vragen. Daarna een 'reis door de ruimte' half liggend in een soort 'ruimtecapsule', met sterren en planeten boven ons en om ons heen en tot slot een uitleg van de grote telescoop op de bovenste draaiende verdieping. We waren ondersteboven van de blik door dit lenzensysteem, maar helaas was het te bewolkt. Ron verstapte zich op de rondlopende trap na dit alles, maar wilde na een korte pauze toch zelf terugrijden. Later bleek dat hij zijn schouder ernstig geblesseerd had: 2 gescheurde pezen! Hij kwam nog enkele keren in het bos op de koffie voor de gezelligheid!

Een start met hobbels!

De zegen kwam niet van boven, de regen wel!

Donderdag de 26e stonden zeker 9 aangemelde vrijwilligers in de startblokken voor een fijn werkseizoen! De voorspelling was 85% kans op regen, bij 95% luchtvochtigheid. Dus dat liep mis... afgezegd! half 9 regende het lekker, even kijken of er toch nog iemand was gekomen die dit late berichtje niet gezien had! Het werd nog hartstikke droog! Dus toen zijn we maar met z'n tweeën het werk gaan inventariseren!

We hadden 'paddenschermen' gepland, voor die 26e en daarna voor 3 oktober, maar ook dat viel in het water! 'Echt paddenweer'! Maar dat zeggen we meestal in de lente,

als ze echt massaal gaan trekken! Dus ook geen padden-taart van Marie Jose: uitgesteld tot 9 januari 2020

De 10^e oktober startten we pas echt met werken in het bos. Gewoon met handwerk, in vak 4-5, gezellig bij elkaar in een rabatten-perceel: Amerikaanse eikjes hakken (en knippen), gezellig even bijkletsend. Er zouden nog veel uurtjes hak-werk volgen, langs de paden 4-5, 5-6 en 6-7 en in de percelen 4, 5, en 6.

Zonnig

In een van die percelen hebben we begin november een 'bos-tent' afgebroken en laten afvoeren (zeker van een nachtelijke griezel-speurtocht met Halloween).

Zo werkten we ons de winter in. In deze periode vaak met een verjaardagstractatie bij de koffie, die onze vaste koffieman Willy al JAAAAREN verzorgt! Zou het toeval zijn dat zoveel van onze boskabouters tussen oktober en december jarig zijn?

Willy: koffiecentraal

De rhodo's in de vakken moesten ook nog even wachten. Daar waren andere plannen mee...

IVN Waalre had in 2017 een **'stronkentrekker'** bedacht en technisch uitgewerkt.

Wij wilden die wel eens uitproberen voor de rhodo's. DIE Stronkentrekker is nu technisch goedgekeurd, in productie gebracht en te leen voor groepen, die de bijbehorende instructie-cursusdag van Brabants Landschap gevolgd hebben. Theodoor van Dooren en Erik van Boldrik behaalden het stronkentrekkers-diploma half oktober. Alleen onder HUN LEIDING mag hij gebruikt worden.

Wij leenden hem enkele keren om in onze praktijk uit te proberen (ten behoeve van de rhodo's in Sparrenrijk en wilgenopschot in de Dommelbimd). Hij is eventueel door WNLB in samenwerking met de Dommelbimd aan te schaffen, maar nogal duur. Uiteindelijk blijkt dat de animo tot lenen door andere groepen klein is, zodat de Werkgroep Schijndels Landschap (*Jos vd Westerlo*) en de WNLB voorlopig enige leners zijn en aankoop kon worden uitgesteld. We gebruikten hem de eerste keer op 5 december.

Het was nog geen overrompend succes bij de rhodo's omdat die breed wortelen, de poten staan er bovenop om met de lier de rhodo- struik omhoog te trekken. Er moeten enkele flinke takken over zijn om hem aan vast te maken, en we misten ook wel de speciaal door Waalre ontwikkelde scherpe schop om de wortels los te steken... En dan staat de rest maar te niksen!

Het gebruik bij rhodo's moeten we nog eens vaker op diverse plekken verder uitproberen! In de Dommelbimd is het wel een succes bij de opgeschoten wilgjes naast de poel.

Op 19 december was de kerstbijeenkomst van 16 vrijwilligers op de zolderruimte van de Kinderboerderij. Louise Mak en Wim van Beusekom waren er voor het eerst officieel aanwezig waren als onze vaste contactpersonen van het gemeentehuis Boxtel – St. Michielsgestel.

Een beetje 'gesjouw' met serviesgoed, lekkers en kerstpakketten, maar gezellig was het wel.

Op 9 januari waren we weer present. Zouden we padden zien schermen? Nee, te vroeg te volgegroeid. Een strook langs de schermen van bramen vrijknippen, met bosmaaier wegmaaien, zakken vol rommel oprapen en de 'dichtgeslibde buizen openmaken' was het devies. De japanse duizendknoop moeten we in de gaten houden! 16 oranje hesjes langs de winterse Molenwijkseweg zorgden voor ONZE veiligheid.

Japanse duizendknoop!

Op één belemmering na konden we de weg vrijmaken voor de kikkers en padden om veilig langs de schermen naar de overkant te komen.

De paddencoördinator Marie José zorgt met haar groep in samenwerking met de gemeente voor de rest! EN ze zorgde voor een lekkernij bij de koffie.

Het vervolg van januari en februari hebben we gevarieerdere klussen gedaan:

In de nieuw aangeplante eiken- en beukenlanen hebben we de bomen vrijgesteld van spontane andere soorten: De Amerikaanse eikjes weggehakt en veel grove dennetjes uitgegraven, verzameld en aangeplant in de vakken ernaast. In het trouwlaantje in vak 9 werden ook 2x jonge beuken tussenin aangeplant.

Door de gemeente was het weilte bij de poel gemaaid en geruimd. Vooral bramen en distels rukken snel op. In het stuk tussen poel en het bos-bergje is de gevarieerde plantengroei van arme zandgrond het beste te zien, en rondom de poel de koningsvarens. De handmatige 'afwerking' (finetuning heet dat nu) werd weer door de Sparrenrijkers zelf gedaan rondom de poel zodat het smal bospaadje en het zitje weer te gebruiken zijn!

Intussen waren de kettingzagers onder leiding van Han bezig om hun zaagcapaciteiten op te frissen in het vak met douglasbomen en bij het opruimen van stormhout in vak 11, ook de zagers die minder vaak aan bod komen moeten genoeg ervaring kunnen opdoen!

Aad heeft enkele keren met 2 ruimers en met onze bosmaaier de jonge Amerikaanse eikjes bewerkt op het oude trimveldje bij de Dianabos-ingang.

Op 27 februari, de laatste regendag, zijn er veel nieuwe palen geveerd voor de wandelroute en gedeeltelijk geplaatst. Gelukkig dat we al zo vroeg met de 'afwerkdingen' begonnen....

Na 5 maart moesten we de laatste 3x werken afblazen, verplichte zomerstop... door CORONA uit het veld geslagen... We hadden het niet zien aankomen...

Er was nog genoeg werk aan de winkel, in het bos en in ons nieuwe Honk, die uurtjes hebben maar op andere manieren besteed.

Al met al hebben we met plezier veel werk verzet, zelfs met een gemiddelde van 14 vrijwilligers.

Enkele mensen hebben we het hele jaar door langdurige ziekte gemist, anderen een groot deel van de tijd, sommigen kwamen tussendoor op de koffie in het bos, verbonden aan groep en Sparrenrijk.

In juli van vorig seizoen namen we samen afscheid van Richard T.; half april overleed Helmuth en zeiden hem in gedachten vaarwel langs de Bosscheweg met een grote groep.

Dood en leven... met elkaar verweven

Ook in het bos,

een Wood Wide Web bovengronds, ondergronds en dwars door alles heen.

Werkgroep heggenvlechten

Frank de Bont

Ook het afgelopen verenigingsjaar is ons werkgroepje heggenvlechten actief geweest.

Zondag 5 januari 2020 werd door de TV-zender SBS6 contact opgenomen met de Stichting Dommelbimd voor het maken van een reportage van het natuurgebied.

Voor het item 'Hart van Nederland' was men op zoek naar leuk regionaal onderwerp. De oprichtingsdatum van het natuurgebied Dommelbimd ligt alweer vele jaren achter ons, dus hoogste tijd om eens te kijken wat er overgebleven was van het idealisme en enthousiasme van bestuur en vrijwilligers.

Nog dezelfde avond was op TV de uitzending te zien. Sylvia en Toine werden uitgebreid in beeld gebracht en konden enthousiast vertellen over hun geliefde natuurgebied. Ook het heggenvlechten kwam nog kort in beeld en enkele opgetrommelde vrijwilligers van de WNLB mochten wat vertellen over hun werkzaamheden. Maar zoals dat gaat met dit soort programma's, je zou zo veel meer willen zeggen maar uiteindelijk werd er veel weg gemonteerd en bleef er maar een korte 'flits' van over.

Toch leuk dat wij weer eens landelijke bekendheid hebben gekregen!

Op zaterdag 11 januari zijn wij met een kleine groep afgereisd naar het Maasheggebied bij Oeffelt voor de noodzakelijke praktijkoefening in het heggenvlechten. Onder ideale weersomstandigheden, van een echte winter was geen sprake, hebben wij als groepje toch een strook weerbarstige meidoornstruiken plat gekregen en gevlochten. Ons meegebracht gereedschap werd met alcohol ontsmet omdat men bang was dat er mogelijk bacterievuur overgebracht zou kunnen worden in dit kwetsbare natuurgebied met de vele meidoornstruiken.

Het maandblad 'Landleven' heeft op zaterdag 8 februari een uitgebreide fotoreportage gemaakt van Dommelbimd van bestuur en vrijwilliger en ook waren veel participanten/certificaathouders uitgenodigd om acte de presence te geven.

Tijdens de fotosessie heeft ons groepje heggenvlechtsers hard gewerkt om de vlechtheg rond de schuur te voltooien.

Vorig jaar waren wij al begonnen met het vlechten en nu konden wij de laatste hand leggen aan deze goed volgroeide heg. De aanplant was al in 2014 dus het werd tijd om eens het eindresultaat te kunnen bewonderen.

De reportage met foto's en interviews van Dommelbimd komt nog uitgebreid aan bod in het maandblad 'Landleven' in januari 2021.

Dus nog even geduld. Waarschijnlijk zal het nummer in januari a.s. in Boxtel snel uitverkocht zijn!

Inmiddels zijn wij ook aan het werk geweest aan de vlechtheg tussen de poel en het boomgaardje. Ook daar is al een heel stuk gevlochten.

De grootste klus wordt echter het vlechten van de heg langs het laarzenpad. Inmiddels is de aanplant fors gegroeid, op enkele zwakke gedeeltes na, dus er is werk aan de winkel!

Nog even doorbijten/doorvlechten en wij kunnen het eindresultaat aan iedereen laten zien. (Na ja... even). Het zou mooi zijn als de heg langs dit wandelpad gereed is als ook het bouwplan Hobbendonk gerealiseerd is. Dan kan het laarzenpad verder worden doorgetrokken richting Eindhovenseweg en aansluiten op de wandelroute Blauwhoefseloop.

Wij kunnen dan de wandelaars een mooi stukje ambachtelijk vakwerk van dichtbij laten zien. Goed voor de biodiversiteit en een fraai gezicht in het landschap. En dat nog wel zo dicht bij het centrum van Boxtel.

Beheergroep Dommelbimd

Frank de Bont en Sylvia van Gulik

Het afgelopen werkseizoen hebben we beduidend meer gewerkt in de Dommelbimd dan voorgaande jaren.

We hebben 13 ochtenden gewerkt en zijn vooral vroeg in het seizoen behoorlijk actief geweest. Het voordeel is dat het dan nog niet zo nat is in het gebied, waardoor met name het werk in het hooiland lichter is. Er waren gemiddeld ook wat meer vrijwilligers per ochtend, waardoor we ruim 100 uur meer hebben gewerkt dan voorgaande jaren. Ook de vogelwerkgroep, de vlindergroep en de vlechtheggengroep zijn in de Dommelbimd geweest voor hun activiteiten.

Net als 2018 was 2019 een relatief droog jaar waardoor de hooilanden al in september met een ballonband-maaier gemaaid kon worden. Bij het maaien hebben we de loonwerker instructies gegeven niet alles strak te maaien, maar hier en daar randen te laten staan (zogenaamd sinusbeheer). Dit heeft tot doel dat insecten die via eieren/poppen in de planten overwinteren, kunnen overleven in het gebied, omdat niet alles wordt gemaaid en afgevoerd.

De heggenleggers die in het vorig seizoen een start hebben gemaakt met het leggen van de heg rond de schuur, hebben die klus dit seizoen afgerond, waardoor nu het hele perceeltje is omzoomd door een strakke heg. In het voorjaar zijn de koeien door de afrastering gekomen, doordat die niet goed was afgesloten. Ze hebben zich toen flink tegoed gedaan aan het frisse groen van de heg. Die heeft er gelukkig niet onder geleden, want hij is in de loop van de zomer weer volop uitgelopen.

Nieuw dit jaar is het gebruik van de stronkentrekker in de Dommelbimd. De stronkentrekker is een nieuw stuk handgereedschap dat is ontwikkeld door Stichting Natuurwerkgroep Waalre (zie pagina 15). De naam zegt het al: met de stronkentrekker kun je met een soort lier op een driepoot stronken uit de bodem verwijderen. Nadat twee vrijwilligers een verplichte instructie hebben gevolgd, konden we de stronkentrekker uitproberen in de Dommelbimd. We hebben hem gebruikt om jonge boomopslag (wilg

en els) in de rietkraag van de poel te verwijderen. Dat ging heel goed; op een ochtend trokken ze zo'n 40 jonge boompjes uit de zompige bodem. Het voordeel van deze methode is dat de boompjes met wortel en al uit de bodem worden gehaald, waardoor ze niet opnieuw uitlopen.

Helaas hebben in de verschillende vogelkasten nog niet de bewoners gebroed waarvoor ze zijn opgehangen (kerkuil, steenuil en torenvalk); wel zijn er sporen gevonden in de vorm van uilenballen.

Eind mei zijn twee perceeltjes van het hooiland nogmaals gemaaid door een loonwerker. Ook nu hebben we weer blokken en randen laten staan voor de insecten en de zaadvorming. De ratelaar die zich de laatste jaren massaal heeft verspreid in het hooiland was dit jaar veel minder massaal aanwezig. Waarschijnlijk heeft dat te maken met de zeer natte maand februari. Tijdens deze maand heeft een groot deel van het hooiland volledig onder water gestaan. De ratelaar is een zogenaamde vroegkiemer; al die nattigheid op het verkeerde moment heeft hem dus geen goed gedaan. De orchideeën die vorig jaar voor het eerst aanwezig waren, zijn gelukkig weer terug gekomen. Vorig najaar hebben we zaad van het moeraskartelblad uitgezaaid; dit zaad was afkomstig uit hooilanden van Brabants Landschap elders in het Dommeldal. Helaas is dat nog niet gelukt: we hebben nog geen exemplaren van deze, voor schrale hooilanden, karakteristieke soort, gevonden.

Het afvoeren van het maaisel in het voorjaar doen we altijd zelf; we rijven het maaisel bijeen en verzamelen het op een zeil dat we met vereende kracht uit het hooiland

trekken. Een behoorlijk zware klus. Daar heeft Sjoerd iets op verzonnen: hij heeft een sleepwerktuig gemaakt, waarmee het zeil via een draad en katrol door middel van een auto uit het hooiland getrokken kan worden. In mei hebben we deze constructie met succes uitgetoetst. Dat maakt het werk een stuk aangenamer, vooral bij de behoorlijke hoge temperaturen eind mei. Naast deze klussen is er nog volop getimmerd in de schuur, paden gemaaid met de bosmaaier, gepoetst, omgewaaide bomen klein gemaakt en zwerfvuil opgeruimd.

In maart bereikte het Corona-virus Nederland en gingen we in lockdown. Op zich hebben we daar niet zo heel veel last van gehad, omdat de lockdown grotendeels samen viel met het broedseizoen. In deze periode komen we nauwelijks in de Dommelbimd. Toen de maatregelen versoepeld werden, hebben we het werk weer opgepakt, rekening houdend met de Corona richtlijnen. Het coördinatiepunt Landschapsbeheer had die mooi uitgewerkt voor vrijwilligersgroepen. Door allemaal handschoenen te dragen, zoveel mogelijk één stuk gereedschap te gebruiken, afstand te houden en eigen koffie mee te nemen, was het best te doen. Het jaarlijkse uitstapje hebben we dit jaar omgezet in een presentje in de vorm van een lekker verwenpakket van De Schoffel.

Al met al was het weer een goed jaar voor de Dommelbimd en voor onze beheergroep; we hebben lekker gewerkt en genoten van het resultaat, de natuur, en de onderlinge gezelligheid.

Vogelwerkgroep

De kerngroep

Activiteiten van de Vogelwerkgroep

De Corona crisis: we hadden samen nog nooit iets vergelijkbaars meegemaakt. En wat was de invloed groot op de samenleving, op ons persoonlijke leven en op onze activiteiten binnen de Vogelwerkgroep. Geen excursies, niet met de auto en niet met de fiets. Je kon elkaar zelfs nauwelijks ontmoeten. Dus iedereen ging op zijn eigen manier zijn tijd invullen, veelal gedwongen individueel. Hier onder de activiteiten die, soms in aangepaste vorm, wel doorgingen.

Uilenballen uitpluizen.

Kinderen op zoek naar muizenbotjes. Elk jaar weer een schitterende gebeurtenis, dit jaar weer met leerlingen van de Spelelier en de Angela school. En nu voor de eerste keer ook op de Bibliotheek. Op zich is dat uitpluizen niet zo'n boeiende gebeurtenis. Maar het wordt wel boeiend als je die kinderen dat ziet doen.

Activiteiten met cliënten van Verpleeghuis Liduina.

Ook voor de eerste keer. We werden eerst uitgenodigd om met de cliënten hun nieuw aangelegde tuin te verkennen. Op een later moment hebben we, opnieuw met de cliënten, de Tuinvogeltelling uitgevoerd. Dit keer geholpen door de kinderen van de Molenvijkschool.

De bescherming van Steen- en Kerkuil.

Het grondgebied van Boxtel is voor wat betreft de bescherming van Steen- en Kerkuil verdeeld in 4 rayons. In elk rayon is er een rayonhoofd, die de zorg heeft voor de bescherming van de uilen. Op dit moment bevinden zich op het grondgebied van Boxtel in totaal 35 nestkasten voor de Kerkuil en 74 kasten voor de Steenuil. Nieuwe nestkasten worden ons steeds ter beschikking gesteld door Brabants Landschap.

In oktober / november 2019 zijn de meeste nestkasten schoon gemaakt. Vaak worden ze door andere vogels als nestgelegenheid gebruikt. Aan het einde van de winter, eind februari / begin maart 2020 is in elk rayon een monitoring uitgevoerd op het geluid van de dan roepende Steenuil. Het doel hiervan is na te gaan of de kans op een broedgeval ter plekke groot is en of er wellicht in het gebied een steenuilennestkast moet worden geplaatst c.q. bijgeplaatst.

En toen werden we geconfronteerd met de gevolgen van de Corona-pandemie. Desondanks konden de controles van de uilenkasten toch plaatsvinden. Zonder uitzondering hebben alle gastgevers/kasthouders hun medewerking hieraan verleend. De uilenbeschermers zijn in mei en begin juni van dit jaar druk in de weer geweest om alle nestkasten van de uilen te controleren op aanwezige broedgevallen. Niet altijd is

er een succesvol broedgeval, maar soms zijn er indicaties dat de kast toch is gebruikt door een Steen- of Kerkuil. Dit is vaak te zien aan in de kast of omgeving aanwezige braakballen. Deze braakballen stellen wij ter beschikking aan de Boxtelse basisscholen om ze door de leerlingen te laten uitpluizen.

Het jaar 2020 was een duidelijk minder succesvol uilenjaar. Bij de Steenuil kon in 22 gevallen worden vastgesteld dat de kast of locatie is bezocht als broed- c.q. rustplaats. Hierbij was in 15 nestkasten sprake van een succesvol broedgeval. In totaal werden er tijdens onze controles 48 jonge Steenuiltjes geteld. Ten opzichte van vorig jaar (58) is er sprake van een duidelijke achteruitgang. Bij de Kerkuil werden in 11 gevallen in de daarvoor bestemde nestkasten sporen van de Kerkuil aangetroffen. In 5 gevallen was er sprake van een succesvol broedgeval. Hierbij zijn tijdens onze controles in elk geval 17 jonge kerkuilen geteld. Dit betekent een sterke achteruitgang ten opzichte van vorig jaar (33).

Broedvogelmonitoring bijzondere soorten (BMP-B)

In overleg met Gijs Clements, coördinator monitoring projecten en Jolanda Ritter, coördinator vrijwilligerswerk van Natuurmonumenten beheerseenheid Midden-Brabant is de Vogelwerkgroep van de WNLB in Boxtel in maart 2020 gestart met een broedvogelmonitoring (BMP) in het gebied Smalbroeken noord / Papehoefsveld. Eerder werd dit gebied al gemonitord in 2016, 2011 en 2007. De huidige inventarisatie is door Natuurmonumenten mede aangevraagd als nulmeting voor een verdere ingreep (vernatting) in het gebied (mededeling Gijs Clements).

Ondanks de korte onderbreking van de inventarisatie in verband met de coronamaatregelen, zijn er 10 vroege ochtendtellingen, 2 tellingen overdag en twee avondtellingen gehouden, verdeeld over het broedseizoen van maart tot en met juni. De tellingen werden uitgevoerd door Gerard Somers en Gerda en Jan Albert Hellings. Uiteindelijk werd nog een avondtelling uitgevoerd door zes personen (Dick Kuus, Hans Janssen, Henny de Haan, Gerard en Gerda en Jan Albert).

Opvallende waarnemingen waren zeker die van de Havik, van wie we het nest hebben zien groeien, op gegeven moment waren er zelfs twee nesten. Uiteindelijk zijn er een (onbekend) aantal jongen grootgebracht. Verder veel

Roodborsttapuit

Grasmus

Blauwborst

Kneu

Blauwborsten, Roodborsttapuiten, Fitissen en Boompiepers. Zeer verheugend was ook de aanwezigheid van de Wielewaal en een behoorlijk aantal Nachtzwaluwen en Houtsnippen.

Soorten die in aantal toegenomen zijn waren Appelvink, Blauwborst, Boomleeuwrik en Nachtzwaluw. Afname zagen we bij Fluiter, Sprinkhaanzanger, Graspieper en Water-snip. Er is een verslag verstuurd naar Natuurmonumenten met aanbevelingen. Hierop is inmiddels een uitgebreid commentaar van Gijs Clements ontvangen.

Houtsnippen inventarisatie

Doordat er zo weinig andere activiteiten doorgang konden vinden, was er zoveel belangstelling voor de houtsnippentellingen dat we naast de vier verplichte avondtellingen (week 20, 22, 24, 26), ook nog vier extra tellingen deden (week 19, 21, 25, 27). Dit gebeurde met groot succes, met een nieuw record van 41 waargenomen snippen in week 25.

Florawerkgroep

Joost van Rooy

Voor de florawerkgroep heeft het Coronavirus in 2020 een en ander veranderd.

De traditionele gezamenlijke planning in het voorjaar is vervallen omdat we toen in een algehele lockdown zaten en de excursies/projecten zijn opgeschort tot eind juni om geen onnodige risico's te lopen. Een positieve ontwikkeling was wel dat we een flora-what's app groep hebben opgericht zodat we nu flexibeler en sneller excursies kunnen organiseren en waarnemingen sneller kunnen delen.

Het gevolg van deze "Corona-aanpak" was dat we vaker in kleine groepjes, soms zelfs alleen, de natuur introkken en de rest van de groep op de hoogte hielden van wat er gevonden was. Soms door een verslagje met foto's op te sturen, soms door een lijst met leuke soorten te appen. Best aantrekkelijk om het op deze manier te doen.

Hierdoor is het programma tamelijk beperkt gebleven afgelopen seizoen:

Agenda 2020

Datum	Tijd	Onderwerp	Verzamelen
Don 23-04-20	10:00-12:00	Wandeling Brinksdijk	Parkeerplaats Koevoortseweg
Zon 14-06-20	09:00-12:00	Dommelbimd herinventarisatie	Ingang Dommelbimd
Zon 28-06-20	09:00-12:00	Koeienwei waterschapsgebouw	Picknick tafel fietspad-brug
Zat 11-07-20	09:00-12:00	Wandeling vanaf schutskuil	Schutskuil
Zat 25-07-20	09:00-12:00	Beerze kempseweg	Brug Kempseweg
Zon 22-8-20	09:00-12:00	Geelders	Cafe 't Groene Woud

Wandeling Brinksdijk, vanaf de parkeerplaats aan de Koevoortseweg

Gistermiddag was het ons veel te druk op de parkeerplaats, in deze Corona tijd zoek je geen mensen op. Maar vanmorgen is het heel rustig, staan er maar een paar auto's. Dus we wagen het er maar op.

Eerst lopen we even naar de poel, tussen alle opgeschoten boompjes door. Het wordt tijd dat er eens een groep geiten komt, er is zoveel opschot, wilgen en berken. Bij het poeltje zien we eigenlijk niets bijzonders, en lopen dus over de droge dorre heide door naar het watertje.

Hier op de grasstrook langs het watertje staan nog heel veel pinksterbloemen te bloeien, en daardoor fladderen hier nogal wat vlinders rond. De kleine vuurvlinder, veel oranjetipjes, witjes, en... een **kleine parelmoervlinder**. In het water bloeit de water-

ranonkel, ook een beetje waterviolier, en een libel jaagt over het wateroppervlak heen en weer, waarschijnlijk een glassnijder? De stekelbrem, de gewone brem en de gaspeldoorn staan in volle bloei. De vogels kwinkeleren nog uit volle borst, we herkennen de tiftjaf, fitis, boompieper, boomleeuwerik, rietgors, wulp, fazant en onze **eerste koekoek!**

We lopen door tot het stuwte, zien onderweg nog een bont zandoogje, de citroenvlinder en een dagpauwoog, een torenvalkje staat te bidden en Kieviten duikelen boven het Banisveld. Ze verjagen een kraai.

Bij "De Boomgaard" gaan we even zitten genieten op een bankje, en vlakbij begint een vogeltje prachtig te zingen. De geluidsopname moet nog duidelijk maken wat het er voor eentje was. Misschien een rietzanger?

Bij het teruglopen gaan we nog een keer langs het watertje, en zien een vrouwtje oranjetipje alle pinksterbloemen keuren, welke zal ze kiezen om een eitje af te zetten? Maarten gaat op zoek en vindt al een minuscuul klein oranje eitje. Het is dus al eens gelukt. Twee sperwermannetjes zitten elkaar achterna, en als we weer in de auto stappen zien we nog net een kleine vuurvlinder.

Een mooie ochtend!

Dommelbimd herinventarisatie

Het was alweer een paar jaar geleden dat we de Dommelbimd hadden geïnventariseerd op bijzondere planten (2016). En dat betekent dat we de invloed van 4 jaar maai-beheer konden bestuderen. Kort samengevat kunnen we wel constateren dat dat prima uitpakt. Vrijwel alle bijzondere soorten hebben zich niet alleen gehandhaafd in het gebied maar ze zijn ook behoorlijk in bedekking uitgebreid. Zo heeft de Grote ratelaar zich door het hele gemaaid gebied stevig uitgebreid, staat er op diverse plaatsen **Zeegroene muur** en komt de Lange ereprijs op een aantal plaatsen meer voor; de Waterviolier doet het prima en er groeien er nu nu ook op enkele plaatsen tientallen orchideeën (kruising Riet- en Bosorchis). Alleen de Breedbladige Wespenorchis in het pad langs de Dommel en het Kalmoes zijn achteruitgegaan/niet meer gevonden dit jaar.

En wel bijzonder was dat er ook 4 patrijzen opvlogen toen we door het grasland struinden...

Koeienwei waterschapsgebouw

Ook dit was een oude bekende en voor het laatst in 2016 bezocht. Van de beheersmaatregelen die we in 2016 met de Gemeente besproken is jammer genoeg nog niet veel terechtgekomen. Er zijn wat nieuwe soorten gevonden zoals de **grote watereppe**, Veldlathyrus en Peen. De meeste soorten hebben zich wel in het gebied gehandhaafd maar de bijzondere soorten hebben zich nauwelijks uitgebreid. Er zijn ook wat soorten niet meer gevonden zoals de Beekpunge, Kikkerbeet en Pijlkruid. Ook vonden we, zoals overal in de Domel de laatste jaren, op diverse plaatsen grote plakken Grote waternavel.

Een verrassing dit jaar was een klein grasland net ten noorden van de brug: daar is een mooi droog en zeer soortenrijk grasland gecreëerd. Je vindt daar Cichorei, **Grote centarie**, Grijskruid, Gewone rolklaver, Witte honingklaver, Grote ganzenbloem, Korenbloem, Kleine klaproos, Slangenkruid, Duizendblad, Wondklaver, Grote ratelaar, Groot kaasjeskruid, Reukgras, Hazepotje, Grote teunisbloem, Kleine teunisbloem, St. Janskruid, Brunel, Rode klaver, Fraai duizendguldenkruid, Biggekruid, Luzerneklaver. Verder ligt er een poel in met onder andere: Kattestaart, Kleine lisdodde, Leverkruid, Watermunt, Moerasrolklaver, Zompvergeetmientje, Riet, Pitrus, Witte honingklaver.

En op de ingezaaide kalkrijke zandheuvel langs de Boscheweg staan ook kalkrijke wilde soorten als: Geel walstro, Gele morgenster, Beemdkroon, Margriet, Blaassilene, Wilde marjolein, Knoopkruid, Dauwbraam.

Wandeling vanaf de Schutskuil

Na al die donkere dagen is het vanmorgen een heerlijke zomerochtend met strakblauwe lucht. Er ligt nog veel dauw op de planten, maar op de zonnige plekken beginnen al snel de vlinders ook te fladderen.

We lopen vanaf De Schutskuil langs het bospad richting Heerenbeek. Al snel valt een grote plek bloeiende hengel op, ook staat er veel valse salie, we vinden knopig helmkruid, dagkoekoeksbloem, gewone ereprijs, st. janskruid

en tijmeprijs. Een grote zwavelzwam tegen een stobbe heeft zijn beste tijd gehad. Het pad loopt nu tussen twee lopen door, de ene staat droog, de andere bevat wel wat water. In de loop staat veel grote watereppe, prachtig in bloei, grote waterweegbree, gele lis, grote egelskop. En op de oevers **brede wespenorchis** (p. 28 rechtsonder), leverkruid of koninginnenkruid, moeraspirea, grote wederik, moeraswalstro, een enkel takje bitterzoet. Op een stobbe zit wat heksenboter en groeit bekertjesmos. Nu het wat warmer wordt zien we al enkele witjes en een bont zandoogje.

Naast het pad kun je zien waar deze nacht een ree heeft gelegen, er groeit hop, robertskruid, **penningkruid** staat mooi in bloei, vogelwikke, engelwortel, kale jonker, smeewortel, kamperfoelie, bijna uitgebloeid. De bremstruiken hebben al zaaddozen. Over de loop zien we een flink veldje met wilgenroosjes.

Op de bramenstruiken zien we een schorpioenvlieg, een koevinkje, de nimf van de groene schildwants, een atalanta, en een heel mooi oranje zandoogje. De viltroos, die ook langs dit pad moet staan, kunnen we niet terugvinden.

Aan het eind van het pad gaan we naar rechts, richting oprijlaan van Heerenbeek. Op dit stukje zien we een landkaartje mineralen zoeken tussen het steenslag. Het is de bruine, dus de zomervorm. Van de bosanemoontjes zijn nu alleen nog wat blaadjes te herkennen.

We besluiten de oprijlaan van Heerenbeek terug te lopen. In de berm staat veel brunel, een beetje jacobskruiskruid, harig wilgenroosje, wilde peen, speerdistel, en we herkennen de grote bladeren van het klein hoefblad. Hier in de zon vliegen nog wat oranje zandoogjes, een gehakkelde aurelia, en op het jacobskruiskruid zit een **blinde bij**.

Nu komen we weer wat meer in de schaduw van de grote beuken. Een heel grote plek met **éénbessen** valt op, het zijn er wel tweehonderd. Hoezo zeldzaam...

Na al dat vocht van de laatste tijd vinden we ook al wat paddenstoelen, enkele russula's, en takruitertjes. Langs deze oprijlaan staan veel brede wespenorchissen (zie foto links).

Beheergroep Dommeldal

Jos Klaasen

Halverwege steken we door naar het pad dat we heen ook hebben gelopen, zodat we niet over het weggetje hoeven te lopen. Hier veel duizendblad en er vliegt een boomblauwtje.

Teruggekomen bij De Schutskuil besluiten we een terrasje te pakken, er is toch niemand, dus we kunnen gemakkelijk afstand houden. En het weer is nog steeds heerlijk. (Terwijl ik dit verslagje typ giet het pijpenstelen).

Meegegaan zijn Tom, Maarten en Anneke.

Enkele waarnemingen:

Een waterranonkel

Tormentil

Zonnedauw

Waterviolier

Werkterrein en Werkgroep

De werkgroep “Beheergroep Dommeldal” beheert een “kudde” van drie tot vijf Hooglanders aan de oever van de Dommel. Haar werkterrein wordt begrensd door de Dommel, Bosscheweg, het Laarzenpad en de wijk Munsel tot bijna aan de A2.

De werkgroep bestaat uit zeven leden, die allen de nodige affiniteit met koeien hebben.

In het vorige jaarverslag werd al vermeld dat Helmuth Verlangen vanwege gezondheidsproblemen gestopt was als lid van de werkgroep. Afgelopen April is Helmuth overleden en hebben we, wegens corona, op een summiere manier afscheid van hem kunnen nemen door aanwezig te zijn op de route naar zijn begraafplaats. Helmuth heeft aan de wieg gestaan van het project Dommelbeheer en heeft de afgelopen 25 jaar steeds deel gemaakt van de werkgroep. Zijn bijdrage was altijd evident en zijn toon zeer duidelijk. De werkgroep is hem erkentelijk voor zijn bijdrage en hoopt dat met name zijn gewenste uitbreiding van de wei langs de Dommel, nog eens gerealiseerd gaat worden.

De werkgroep bestaat uit de volgende personen: Hans Jassen, Hen Maas, Ben van Dieren, Henk v. d. Steen, Gerard, Somers en Jos Klaasen

Op de foto is te zien dat deze groep over de nodige (levens)ervaring beschikt, hetgeen ons er niet van weerhoudt hier een oproep te doen tot uitbreiding van deze groep. Wellicht de lezer van dit verslag zelf maar deze kan ook iemand aanbevelen bij een van de werkgroepleden.

Organisatie

In dit project participeren drie partijen met elk zijn eigen verantwoordelijkheden.

- De gemeente Boxtel is eigenaar van de grond en faciliteert het project met praktische zaken zoals afrastering en een maaiprogramma.
- Stichting Taurus is eigenaar van de koeien. Deze stichting heeft zijn thuishaven in Keent (bij Ravenstein) aan een grote arm van de Maas waar zij vele koeien van verschillende rassen en paarden beheren. Doelstelling van deze stichting is, in samenwerking met Rewilding Europe, het uitgestorven oerrund terug te brengen in Europa onder de klinkende naam TaurOs. Nadere informatie hierover is te vinden op de website www.stichtingtaurus.nl.
- De beheergroep Dommeldal is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken waarbij de veiligheid een belangrijke plaats inneemt. De leden van de werkgroep voeren het wekelijkse toezicht uit en houden de gezondheid van de dieren in de gaten. Daarnaast wordt zwerfvuil opgeruimd en er wordt gekeken of er geen schade of vernielingen zijn aangericht.

Actuele zaken

In het koeienbestand hebben afgelopen jaar geen wijzigingen plaatsgevonden en er is geen kalfje geboren; de twee jonge stiertjes zijn alweer flink uit de kluiten gewassen. Met Taurus moet een afspraak gemaakt worden dat deze stiertjes weer terug naar Keent gaan en vervangen worden door een ander stier(tje).

Er is overleg met de gemeente de noodzakelijke werkzaamheden weer op te pakken. Hierbij moet gedacht worden aan het maaibeleid (terugdringen van pitrus en jacobskruiskruid), maaien onder de stroomdraad (veiligheid), controle afrastering, herstel/onderhoud kraal. Door het niet maaien van de wei, als gevolg van droogte laatste jaren, hebben zich bij het elsenbosje in de wei al behoorlijk grote scheuten/boompjes gevormd.

Overleg met de gemeente over grondslag en (toekomst)visie zien we met belangstelling tegemoet.

Poelenwerkgroep

Marie José Meertens

Het seizoen 2019-2020 was bijzonder rustig voor de poelenwerkgroep.

Door de uitbraak van het Coronavirus was het vrijwel niet mogelijk om geplande activiteiten door te laten gaan.

Afspraken met Boxtelse scholen rond de poelenadoptie, gastlessen en poelbezoeken zijn allemaal afgelast. Het begeleiden van amfibieëntrek die dit jaar van ongeveer 20 februari tot half april plaats heeft, is dit jaar de belangrijkste bezigheid van de poelenwerkgroep.

De snelle actie in de wijk Sparrenlaene bij het droogvallen van een poeltje met salamanders bij de bouw van een appartementengebouw en het monitoren van de situatie daar is de enige activiteit deze zomer.

Amfibieëntrek Kempseweg

Op 21 februari, juist op tijd voor de trek en net vóór de coronamaatregelen plaatst het vaste team schermen en emmers op de Kempseweg ter hoogte van nr 4 en nr 7 en op de kruising van de Kempseweg met de Annadreef.

WNLB-ers en niet-leden uit de buurt zorgen voor het controleren van de emmers en het overzetten van de dieren.

Helaas neemt de populatie padden en kikkers met het jaar af. Dit jaar worden er maar een 130 tal dieren overgezet. In 2015 waren er dat meer dan 800! Het is nog steeds niet duidelijk wat daar precies de oorzaak van is.

Amfibieëntrek Molenwijkseweg en Sparrenlaene

Kort na de jaarwisseling begint op 9 januari de voorbereiding voor de jaarlijkse amfibieëntrek met het opschonen van de stroken beplanting binnen de vaste schermen op de Molenwijkseweg. Samen met de leden van de Sparrenrijkgroep wordt de doorgang voor de dieren vrijgemaakt.

Na aanschaf van wat nieuw materiaal kunnen ook de tunnels zelf schoongemaakt worden. Helaas blijkt de belangrijkste, aan het begin van de wijk Sparrenlaene en uitkomend bij de houtwal achter het ODC-terrein, tijdelijk afgesloten te zijn. Dit om de doorgang van zwaar bouwverkeer mogelijk te maken.

In dezelfde periode is er samen met Martijn van Dinther van het gemeenteverleg met de aannemer van de geplande bouwwerken aan de Lisdodde. Wanneer er gewerkt gaat worden zullen maatregelen genomen worden om dieren tijdens de trek van het bouwterrein weg te houden. Vooral de zich ontwikkelende kamsalamanderpopulatie moet zo beschermd worden.

Tijdens de trek blijkt uit sporen in het vochtige zand dat de tunnels goed gebruikt worden door de dieren. Helaas is tellen niet mogelijk. Omdat er in de wijk Sparrenlaene veel trek is van dieren uit Sparrenrijk wordt op vochtige warme avonden door een groepje leden van de poelenwerkgroep en enkele vrijwilligers meer dan 500 padden, kikkers en salamanders veilig op weg geholpen naar hun voortplantingswater.

Poelenprobleem Sparrenlaene

Maandag 7 mei 2020 is er een telefoontje van een bezorgde bewoner van Sparrenlaene. Er wordt gepompt bij de bouw van het appartementengebouw. Het gevolg is dat de kleinste van de drie poeltjes in de wijk droog staat. Juist hier zijn vorige jaren kamsalamandertjes gevonden. Er is onmiddellijk contact met de gemeente in de persoon van Martijn van Dinther. Binnen twee uur is door Judith Coenen, toezichthouder van Omgevingsdienst Brabant Noord het werk stil gelegd. Het werk is gestopt totdat er voldoende maatregelen genomen zijn om het waterpeil in de poeltjes en de veiligheid van de dieren ter plekke zeker te stellen.

De poelenwerkgroep zorgt die dag, dat zoveel mogelijk dieren uit het drooggevalen poeltje naar de middelste grote poel (waarmee het kleine poeltje bij hoog water in verbinding staat) worden verhuisd.

Door de bouwonderneming wordt het werkterrein afgeschermd en een waterloopje aangelegd, zodat de waterstand in de poeltjes op peil blijft.

In de loop van de zomer wordt de toestand van de poeltjes geïnventariseerd en enkele malen per week gecontroleerd door Ineke Puls. Echt geweldig! Bedankt Ineke.

Afspraken en plannen worden meegenomen naar komend seizoen. Hopelijk kan in het voorjaar 2021 veel daarvan wel doorgaan.

Natuurwerkgroep Boxtel

Voorzitter Han Peeters

0411-674872

Secretaris Lex Meijdam

073-6895691

Penningmeester Hans Volmer

0411-674631

Internet:

www.natuurwerkgroepboxtel.nl
e-mail info@natuurwerkgroepboxtel.nl

**Voor inlichtingen en lidmaatschap (à € 12,00)
kunt u zich wenden tot de secretaris:
Lex Meijdam, telefoon: 073-6895691**